

**Аналіз регуляторного впливу до проекту Закону України
«Про деякі питання оренди цілісних майнових комплексів та нерухомого
майна господарських товариств, що закріплене за ними на праві
господарського відання, та об'єктів майнового комплексу Національної
академії наук України та галузевих академій наук»**

I. Визначення проблеми

Проект Закону України «Про деякі питання оренди цілісних майнових комплексів та нерухомого майна господарських товариств, що закріплене за ними на праві господарського відання, та об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України та галузевих академій наук» (далі – проект Закону) розроблено на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 12.01.2018 № 406/2/1-18 з метою виконання пункту 32 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 7 грудня 2017 року № 2246-VIII «Про Державний бюджет України на 2018 рік».

Відповідно до зазначеного пункту необхідно розробити законопроект з метою вирішення питання передачі в оренду цілісних майнових комплексів та нерухомого майна, що закріплене на праві господарського відання за акціонерними товариствами, холдинговими компаніями та іншими суб'єктами господарювання, у статутному капіталі яких державі належить 100 відсотків акцій (частки), та їхніми дочірніми підприємствами (далі – Господарські товариства) та передача якого в оренду здійснюється на конкурсних засадах із спрямуванням орендної плати до Державного бюджету України в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України для державного майна.

Держава як власник належного їй майна заінтересована у тому, щоб її майно приносило вигоду (і відтак забезпечувало наповнення державного бюджету), ефективно використовувалося та зберігалось у належному стані. Оренда як спосіб розпорядження майном має на меті забезпечувати ці інтереси держави.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» на органи приватизації покладено завдання щодо забезпечення надходжень від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим державним майном у розмірі 1 млрд грн. Забезпечення наповнення державного бюджету є особливо важливим завданням для органів приватизації, оскільки надходження від плати за оренду державного майна зараховуються до доходів загального фонду державного бюджету, які є насамперед джерелом виконання соціальних програм та забезпечення важливих соціальних гарантій для населення.

Наразі відповідно до вимог статті 1 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» та статті 3 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» кошти, що отримані від оренди об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України, в повному обсязі спрямовуються на виконання статутних

завдань Національної академії наук України та організацій, що віднесені до відання Національної академії наук України.

Враховуючи те, що майно національних академій є державним, вбачається за доцільне поширити на нього загальну процедуру передання державного майна в оренду, визначену Законом України про оренду державного та комунального майна».

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

II. Цілі державного регулювання

Основною метою розроблення проекту Закону є:

- забезпечення наповнення Державного бюджету України коштами від оренди майна;
- застосування єдиних методологічних засад під час передачі в оренду майна академій наук та майна Господарських товариств шляхом поширення чинних для державного майна положень щодо визначення розміру орендної плати, пропорцій її розподілу та порядку проведення конкурсу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 - не поширювати норми Закону України «Про оренду державного та комунального майна» та відповідних підзаконних актів на відносини оренди Господарських товариств; академій наук в частині визначення орендодавця, розміру орендної плати та її розподілу та проведення конкурсу	Невиконання пункту 18 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»; недоотримання коштів від оренди до державного бюджету; незабезпечення контролю держави за ефективним використанням та виконанням умов договорів оренди належного їй майна. Альтернатива є недоцільною.
Альтернатива 2 – розроблення проекту Закону	Виконання пункту 18 Прикінцевих положень «Про Державний бюджет України на 2018 рік»; отримання додаткових коштів до державного бюджету за рахунок поширення норм Закону України «Про оренду державного та комунального майна» та відповідних підзаконних актів на відносини оренди Господарських товариств; академій наук в частині визначення орендодавця, розміру орендної плати та її розподілу та проведення конкурсу; забезпечення контролю держави за ефективним використанням та

	виконанням умов договорів оренди належного їй майна. Найбільш доцільна альтернатива.
--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	<p>Не буде досягнуто кінцевого результату поставленої цілі щодо наповнення державного бюджету коштами від оренди належного державі майна тощо.</p> <p>У 2016 році національними академіями здано в оренду 259 541 кв. м державного нерухомого майна, отримано від оренди цього майна 185 997,6 тис. грн (відповідно у I півріччі 2017 року - здано 279 160 кв. м і отримано 90 312,6 тис. грн).</p> <p>У 2016 році державним бюджетом за оренду майна національних академій гіпотетично недоотримано суму близько 130 000,00 тис. грн (з урахуванням вимог Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 № 786, відповідно до якої 70 % орендної плати за майно, орендодавцем якого є орган приватизації, спрямовувалися би до Державного бюджету України).</p>
Альтернатива 2	<p>Буде досягнуто кінцевого результату поставленої цілі щодо наповнення державного бюджету коштами від оренди належного державі майна тощо.</p> <p>Державний бюджет (з урахуванням даних за Альтернативою 1) може додатково отримати не менше ніж 130 000 тис. грн тільки за рахунок оренди майна національних академій.</p>	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник*	Великі Середні	Малі Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання	120*	-	120
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100	-	100

*за даними Реєстру (переліку) суб'єктів господарювання державного сектору економіки (державних підприємств, їх об'єднань, дочірніх підприємств та господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків) з інформацією про суб'єкти управління та окремі показники фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання, станом на 01.10.2017.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	У 2016 році національними академіями здано в оренду 259 541 кв. м державного нерухомого майна, отримано від оренди цього майна 185 997,6 тис. грн (відповідно у I півріччі 2017 року - здано 279 160 кв. м і отримано 90 312,6 тис. грн). Надходження коштів від оренди майна національних академій близько 130 000 тис. грн.	Відсутні
Альтернатива 2	Контроль з боку держави за виконанням умов договору оренди, цільовим використанням та збереженням майна.	Недоотримання коштів від оренди майна національних академій близько 130 000 тис. грн (з урахуванням вимог Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 № 786, відповідно до якої 70 % орендної плати за майно, орендодавцем якого є орган приватизації, спрямовуються до Державного бюджету України, а підприємству – 30 %).

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Найменш оптимально – невиконання завдання, визначеного пунктом 18 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»
Альтернатива 2	4	Найбільш оптимально – виконання завдання, визначеного пунктом 18 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Цей спосіб не може бути застосований, оскільки не дасть змоги досягти поставлених цілей.	Відсутні
Альтернатива 2	Розроблення проекту Закону є єдиним оптимальним способом у досягненні зазначених цілей.	Оцінка можливостей запровадження акта та дотримання суб'єктами господарювання його положень висока, оскільки запровадження запропонованого акта забезпечить високу вірогідність досягнення поставлених цілей.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом Закону передбачається поширити дію Закону України «Про оренду державного та комунального майна» на відносини оренди майна Господарських товариств у частині:

- визначення Фонду державного майна України, його регіональних відділень та представництв орендодавцями цілісних майнових комплексів, структурних підрозділів Господарських товариств;

- визначення розміру орендної плати та порядку її спрямування до державного бюджету як для державного майна.

Крім того, з метою наповнення державного бюджету та здійснення дієвого контролю за використанням такого майна проектом Закону пропонується запровадити передачу державного майна, яке належить Національній академії наук та галузевим академіям наук України, на загальних засадах, тобто визначити Фонд державного майна України орендодавцем і майна академії наук. У свою чергу установи та організації, які перебувають у сфері управління академії наук, матимуть право передавати в оренду нерухоме майно площею до 200 кв. м.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат та ресурсів на адміністрування органами влади, а також додаткових витрат від орендодавців – суб'єктів господарювання, пов'язаних з виконанням вимог регуляторного акта.

Прийняття та оприлюднення запропонованого акта в установленому порядку забезпечить доведення його до відома усіх учасників орендних відносин, які підпадають під дію акта.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних результатів дії акта не прогнозується.

Прийняття проекту Закону не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Державний контроль за додержанням вимог цього регуляторного акта буде здійснюватися контролюючими органами відповідно до компетенції.

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва не проводилися, оскільки проект Закону стосується диференційованого підходу відрахування до державного бюджету частини надходжень від передачі в оренду цілісних майнових комплексів та нерухомого майна, яке належить суб'єктам господарювання державного сектору економіки, і не спричиняє безпосереднього впливу на діяльність суб'єктів мікро- та малого підприємництва.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта необмежений у часі.

Зміна терміну дії регуляторного акта можлива у разі прийняття змін до нього, прийняття змін у нормативно-правових актах, що мають вищу юридичну силу, які стосуються зазначеної сфери регулювання, або визнання його таким, що втратив чинність.

Термін набрання чинності регуляторним актом – на наступний день після офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Обов'язковими показниками результативності запропонованого акта є:

- розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;
- кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;
- розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Додатковими показниками результативності акта є:

- розмір надходжень до державного бюджету від оренди цілісних майнових комплексів, структурних підрозділів Господарських товариств;
- розмір надходжень до державного бюджету від оренди майна підприємств, установ та організацій академій наук;
- кількість укладених органами приватизації договорів оренди цілісних майнових комплексів, структурних підрозділів Господарських товариств;
- кількість укладених органами приватизації договорів оренди майна підприємств, установ та організацій академій наук.

Зміни, що пропонуються, поширюватимуться на орендарів всіх організаційно-правових форм та орендодавців майна – органи приватизації, Господарські товариства, підприємства, установи та організації академій наук.

Проект Закону було оприлюднено з метою обговорення та отримання від суб'єктів господарювання зауважень та пропозицій.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно запропонованого акта уповноваженим органом виконавчої влади здійснюватимуться базове, повторне та періодичне відстеження у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено шляхом моніторингу розміру надходжень від оренди до державного бюджету.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено одразу після набрання чинності шляхом обробки результатів.

Повторне відстеження буде проводитися через рік, але не пізніше ніж через два роки після набрання чинності регуляторним актом, з використанням показників результативності.

Періодичне відстеження буде проводитися раз на три роки на підставі даних звітів про кількість укладених договорів оренди державного майна та розміру надходжень від оренди до державного бюджету.

Цільові групи, які будуть залучатися до проведення обстеження, – орендодавці майна – органи приватизації, Господарські товариства, підприємства, установи та організації академій наук.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Фондом державного майна України за допомогою статистичних даних.

В. о. Голови Фонду

В. Трубаров

"__" _____ 2018 р.